

Studieordning

for de tekniske diplomuddannelser ved Syddansk Universitet

Gældende fra september 2010

Generelle bestemmelser (kapitel 1-7)

Studieordningen er delt op i generelle bestemmelser (kapitel 1-7), en uddannelsesspecifik del (kapitel 8) samt modulbeskrivelserne for uddannelsens fag. Den studerende bør orientere sig i alle tre dele for at få det fulde overblik over de regler, der gælder for uddannelsen i sin helhed.

Generelle bestemmelser

Indhold:

Kapitel 1 - Diplomuddannelsernes indhold og opbygning	3
§1 Uddannelsens formål.....	3
§2 Uddannelsens opbygning	3
§3 Særlige indskrivningsregler.....	3
Kapitel 2 - Generelle eksamensbestemmelser	4
§4 Bedømmelse	4
§5 Formål.....	4
§6 Prøveformer.....	4
§7 Eksterne /interne prøver og censorkorps	4
§8 Bedømmelse ved karakter, ved 'bestået/ikke-bestået' eller 'godkendt/ikke-godkendt'	5
§9 Bedømmelse af projekter	5
§10 Stave- og formuleringsevne (skriftlig fremstillingsform)	5
§11 Beståede prøver og godkendte undervisningsforløb.....	6
§12 Tre ordinære eksamensforsøg	6
§13 Særlige prøvevilkår	6
Kapitel 3 - Afholdelse af eksamen m.v.	7
§14 Eksamenssprog.....	7
§15 Lyd- og/eller billedoptagelser	7
§16 Brug af hjælpemidler	7
§17 Uregelmæssigheder i forbindelse med og under eksamen.....	7
Kapitel 4 - Afgangprojektet	8
§18 Afgangprojekt	8
Kapitel 5 - Undervisnings- og eksamensafvikling	9
§19 Tilmelding	9
§20 Afmelding fra eksamen.....	9
§21 Ordinær eksamen, reeksamen og sygeeksamen	9
Kapitel 6 - Dispensationer, merit og klageadgang.....	10
§22 Generelt om dispensationer	10
§23 Meritoverførsel/realkompetencevurdering/fritagelse	10
§24 Klageadgang.....	10
Kapitel 7 - Andre bestemmelser	11
§25 Optagelsesområder og specialisering.....	11
§26 Hjemmel.....	11
§27 Overgangsbestemmelser	11
§28 Ikrafttræden og ændringer.....	11

Kapitel 1 - Diplomuddannelsernes indhold og opbygning

§1 Uddannelsens formål

1.1 Den tekniske diplomuddannelse er en erhvervsrettet videregående deltidsuddannelse, der har til formål at forbedre voksnes erhvervskompetence såvel som deres personlige og faglige kompetence til at varetage teknisk relaterede funktioner i offentlige og private virksomheder. Uddannelsen gennemføres på et niveau, der svarer til en mellemlang videregående uddannelse (bachelor- eller professionsbacheloruddannelse). Uddannelsen inddrager national og international forskning indenfor det relevante professionsområde.

1.2 Uddannelsen skal give de studerende de faglige forudsætninger til at kunne:

- anvende teorier og metoder inden for uddannelsens fagområder
- benytte viden om sammenhængen mellem forskellige elementer inden for uddannelsens fagområder med henblik på at udføre forsknings- og udviklingsopgaver
- tilegne sig ny viden inden for uddannelsens og professionens område
- kvalificere sig til optagelse på masteruddannelser inden for uddannelsens specifikke fagområder

1.3 En teknisk diplomuddannelse, gennemført efter reglerne i denne studieordning, giver ret til at anvende betegnelsen TD (Teknisk Diplom). Den engelske titel er Diploma of Engineering

§2 Uddannelsens opbygning

2.1 Den tekniske diplomuddannelse er normeret til 1 årsværk. Et årsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i 1 år og svarer til 60 ECTS-point. Uddannelsen tilrettelægges normalt som deltidsuddannelse over 3 år, svarende til 6 semestre. Det Tekniske Fakultet kan dog vælge at udbyde uddannelsen som deltidsundervisning med et kortere forløb end 6 semestre eller som 1 års heltidsuddannelse.

2.2 Den tekniske diplomuddannelse er opbygget af fagligt afgrænsede moduler og består af

- obligatorisk del på mindst 15 ECTS
- tilvalgsdel på mindst 10 ECTS. Det enkelte tilvalgsmodul er på mindst 5 ECTS.
- afgangprojekt på 15-20 ECTS

2.3 Universitetet kan vælge at tilrettelægge uddannelsen som fjernundervisning.

2.4 Det er muligt at tilmelde sig prøver og anden bedømmelse, der indgår i den tekniske diplomuddannelse, som selvstuderende uden at have deltaget i undervisningen.

2.5 Universitetet opkræver betaling for deltagelse i undervisning og prøver på de tekniske diplomuddannelser.

§3 Særlige indskrivningsregler

3.1 Uddannelsen skal være afsluttet senest 6 år efter at den studerende er påbegyndt uddannelsen. Universitetet kan dispensere fra denne frist, når det er begrundet i usædvanlige forhold.

Kapitel 2 - Generelle eksamensbestemmelser

§4 Bedømmelse

4.1 Nedenfor følger de generelle bestemmelser om prøve- og bedømmelsesformer. Yderligere information om prøve- og bedømmelsesformer i uddannelsens enkelte moduler er anført i studieordningens uddannelsesspecifikke del (modulbeskrivelserne).

§5 Formål

5.1 Formålet med eksamen er at bedømme, om og i hvilken grad den studerendes kvalifikationer er i overensstemmelse med de mål, kompetencer og faglige krav, som er fastsat i uddannelsesbekendtgørelsen og studieordningen. Den afsluttende prøve giver grundlag for udstedelse af eksamensbevis.

§6 Prøveformer

6.1 Uddannelsen indeholder en variation af prøveformer, der afspejler undervisningens indhold og arbejdsformer

Prøveformerne kan være:

- individuelle mundtlige, skriftlige og praktiske opgavebesvarelser
- projektarbejde med afsluttende mundtlig eller skriftlig individuel eksamen
- praktiske prøver i form af deltagelse i undervisning, kurser, seminarer, øvelser eller lignende
- en kombination af ovenstående.

Ved prøverne foretages altid individuel bedømmelse.

§7 Eksterne /interne prøver og censorkorps

7.1 Prøverne bedømmes enten eksternt eller internt. Eksterne prøver bedømmes af underviser (eksaminator) og af en eller flere eksterne censorer beskikket af Undervisningsministeriet. Interne prøver bedømmes af underviser alene eller af underviser og yderligere en eller flere eksaminatorer udpeget af institutionen (interne censorer).

7.2 Mindst halvdelen af uddannelsens samlede ECTS-point dokumenteres ved eksternt bedømmelse. Denne del vil dække uddannelsens væsentlige områder, herunder afgangsprojektet.

7.3 De tekniske diplomuddannelser ved det Tekniske Fakultet ved Syddansk Universitet er tilknyttet følgende censorkorps:

- Den tekniske diplomuddannelse i automation og stærkstrøm: Censorkorps for elektroingeniør-uddannelserne
- Den tekniske diplomuddannelse i bioteknologi, proces teknologi og kemi: Censorkorps for kemiingeniøruddannelserne

§8 Bedømmelse ved karakter, ved 'bestået/ikke-bestået' eller 'godkendt/ikke-godkendt'

8.1 Ved bedømmelsen af en prøve gives karakter efter 7-trinsskalaen eller der gives bedømmelsen 'bestået/ikke-bestået'. Nogle studieaktiviteter bedømmes på baggrund af deltagelse i undervisningen og der gives bedømmelsen 'godkendt/ikke-godkendt'. Bedømmelsesformerne 'bestået/ikke-bestået', 'godkendt/ikke-godkendt' må højst omfatte 1/3 af uddannelsens samlede ECTS-point og må ikke omfatte afgangsprøvet.

8.2 Når en studieaktivitets bedømmelsesgrundlag er 'deltagelse i undervisningen' – foretages denne bedømmelse af underviser på baggrund af kriterier, som oplyses ved undervisningsforløbet begyndelse. Betingelsen for at opnå bedømmelsen 'godkendt' er, at den studerende har nået de for forløbet fastsatte mål i en sådan grad, at der ved en prøve ville kunne gives bedømmelsen 'bestået' eller mindst karakteren 2.

8.3 Godkendelsesgrundlaget kan være et eller flere af følgende:

- tilstedeværelse i undervisningen og ved øvelser
- udførte laboratoriearbejder, porteføljer, rapporter og opgavebesvarelser samt andre praktiske eller teoretiske arbejder
- vejledende interne prøver
- seminarer.

8.4 Meddelelse til den studerende om, hvorvidt undervisningsforløbet er godkendt/ikke godkendt skal gives inden semestrets afslutning.

§9 Bedømmelse af projekter

9.1 Projekter kan udføres individuelt eller af grupper af studerende. Ved projektarbejder kan der maksimalt deltage 6 studerende i en gruppe. Studienævnet kan dog tillade, at der deltager op til 8 studerende i en gruppe. Bemærk dog reglerne for udarbejdelse af afgangsprøvet.

9.2 Grundlaget for bedømmelse af projekter, rapporter eller anden skriftlig fremstilling er altid individuel. Gruppeprodukter kan aldrig lede frem til en selvstændig karakter eller en del heraf på eksamensbeviset.

Kun i de tilfælde, hvor det skriftlige gruppeprodukt er individualiseret, således at det kan konstateres hvilket bidrag den enkelte deltager har ydet i arbejdet, kan selve det skriftlige arbejde tjene som bedømmelsesgrundlag.

I alle øvrige tilfælde afholdes der en individuel mundtlig eksamination med udgangspunkt i det samlede gruppeprodukt. Hver enkelt studerende eksamineres individuelt i det samlede indhold.

§10 Stave- og formuleringssevne (skriftlig fremstillingsform)

10.1 Ved bedømmelsen af afgangsprøvet skal der ud over det faglige indhold også lægges vægt på den studerendes stave- og formuleringssevne, hvis eksamenspræstationen er affattet på dansk.

10.2 Sprogbehandlingen i de skriftlige fremstillinger kan påvirke den samlede karakter i op- eller nedgående retning. Hvis sprogbehandlingen ikke kan vurderes til bestået, er prøven i sin helhed ikke bestået. Yderligere oplysninger om sprogbehandlingen fremgår af studieordningens uddannelsesspecifikke del (modulbeskrivelserne).

10.3 Studerende, der kan dokumentere en relevant, specifik funktionsnedsættelse (f.eks. ordblindhed) kan søge dispensation fra ovennævnte krav til stave- og formuleringsevne.

§11 Beståede prøver og godkendte undervisningsforløb

11.1 En prøve m.v. er bestået og et undervisningsforløb er godkendt, når der er opnået bedømmelsen 'bestået', 'godkendt' eller karakteren 2 eller derover. Beståede prøver og godkendte undervisningsforløb kan ikke tages om.

11.2 Uddannelsen er fuldført, når den studerende har gennemført moduler svarende til 60 ECTS i henhold til §2.2 og ved prøve har opnået

- karakteren 2 eller derover i alle prøver, som bedømmes efter 7-trinsskalaen
- bedømmelsen bestået i alle prøver, som bedømmes bestået/ikke bestået
- godkendelse af prøver, der godkendes ved undervisningsdeltagelse

11.3 Prøve- og bedømmelsesform fastlægges forud for afholdelse af den tilhørende undervisning og fremgår af modulbeskrivelserne i studieordningens uddannelsesspecifikke del. Det kan således være fastsat, at prøver skal bestås i samme eksamenstermin, at prøver bestås på et samlet karaktergennemsnit, eller at en prøve består af flere delprøver. Der henvises i øvrigt til eksamensbekendtgørelsen.

§12 Tre ordinære eksamensforsøg

12.1 En studerende kan højst tre gange indstille sig til den samme prøve. Studienævnet kan tillade et fjerde og femte eksamensforsøg, hvis det findes begrundet i usædvanlige forhold. I vurderingen af om der foreligger usædvanlige forhold kan spørgsmålet om studieegnethed ikke indgå.

12.2 Studienævnet kan undtagelsesvis give dispensation til mere end fem eksamensforsøg, især når den studerende alene mangler at bestå en enkelt prøve for at have gennemført uddannelsen.

§13 Særlige prøvevilkår

13.1 Studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, et andet modersmål end dansk eller andre tilsvarende vanskeligheder kan søge studienævnet om særlige prøvevilkår. Studienævnet bevilger dette, når det vurderer, at dette er nødvendigt for at ligestille sådanne studerende med andre i prøvesituationen.

13.2 Eksamensbeviset vil ikke indeholde oplysninger om særlige prøvevilkår.

Kapitel 3 - Afholdelse af eksamen m.v.

§14 Eksamenssprog

14.1 Prøverne aflægges på dansk, svensk eller norsk medmindre prøvens formål er at dokumentere den studerendes færdigheder i et fremmedsprog. Hvis undervisningen i et fag har været meddelt på et fremmedsprog, aflægges prøven på dette sprog. Studienævnet kan dog træffe anden beslutning herom, jf. studieordningens uddannelsesspecifikke del. Studienævnet kan i øvrigt, hvor forholdene gør det muligt, tillade studerende, der ønsker det, at aflægge en prøve på et fremmed sprog. Dette gælder dog ikke prøver, der forudsætter fremstilling på dansk.

§15 Lyd- og/eller billedoptagelser

15.1 Institutionen har tilladelse til at foretage lyd og/eller billedoptagelser under eksamen, når optagelsen indgår som en del af eksamensforløbet. Den studerende kan foretage lydoptagelse af sin egen mundtlige prøve. Den studerende bør informere eksaminator om evt. lydoptagelse i god tid før eksamen.

§16 Brug af hjælpemidler

16.1 Brug af hjælpemidler ved eksamen fremgår af de enkelte semesterplaner. En PC betragtes som et tilladt hjælpemiddel til skriftlig eksamen, med mindre andet fremgår af modulbeskrivelsen.

§17 Uregelmæssigheder i forbindelse med og under eksamen

17.1 Der træffes disciplinære foranstaltninger over for en studerende, der

- uretmæssigt skaffer sig eller giver en anden studerende hjælp til besvarelse af en skriftlig opgave eller
- medbringer ikke tilladte hjælpemidler til en prøve, eller
- udgiver en andens arbejde for sit eget, eller
- anvender eget tidligere bedømt arbejde uden henvisning eller
- ellers gør sig skyldig i eksamenssnyd

jf. Syddansk Universitets regler herom.

17.2 Der kan ligeledes træffes disciplinære foranstaltninger over for en studerende, der udviser forstyrrende adfærd ved eksamen.

17.3 Opdager en studerende fejl og mangler ved en prøve, skal vedkommende kontakte bedømmerne (ved mundtlige prøver) eller tilsynet (ved skriftlige prøver).

Kapitel 4 - Afgangprojektet

§18 Afgangprojekt

18.1 Afgangprojektet er placeret på uddannelses sidste semestre og udføres individuelt eller i en gruppe på indtil tre studerende. Afgangprojektet udføres normalt i samarbejde med den virksomhed/institution, hvor de studerende er ansat.

18.2 Universitetet godkender emne for afgangprojekt og udpeger en ansvarlig vejleder. Emnet skal tage udgangspunkt i en teoretisk og/eller eksperimentel løsning af en problemstilling med tilknytning til et eller flere af uddannelsens moduler.

18.3 Sammen med vejlederen udarbejder den studerende en projektbeskrivelse. Emne, projektbeskrivelse og startdato for projektet fastsættes i en afgangprojektkontrakt. Projektkontrakten er først gyldig, når den er blevet attesteret af Studienævnssekretariatet ved Det Tekniske Fakultet.

18.4 Udarbejdelse af projekt kan maksimalt strække sig over 3 semestre (18 måneder). Overskrides denne frist betragtes projektet som ikke-bestået og den studerende registreres for et eksamensforsøg. Den studerende må herefter udarbejde et nyt projekt i henhold til reglerne ovenfor. Et nyt projekt defineres som en ny projektbeskrivelse med ny titel. Studienævnet kan dispensere fra denne frist, hvis særlige forhold gør sig gældende.

18.5 Den studerende kan altid, efter aftale med vejlederen, aflevere sit projekt indenfor ovennævnte frist.

18.6 De faglige krav til og bedømmelsen af afgangprojektet er nærmere beskrevet i studieordningens uddannelsesspecifikke del.

18.7 Afgangprojektet kan ikke meritoverføres.

Kapitel 5 - Undervisnings- og eksamensafvikling

§19 Tilmelding

19.1 Undervisningstilmelding: Det er en betingelse for at kunne deltage i undervisning og eksamen på de enkelte semestre, at den studerende tilmelder sig semestrets aktiviteter rettidigt. Det er den studerendes ansvar at holde sig orienteret om frister for både til- og afmelding.

Tilmelding til undervisning skal ske på ansøgningskema. Ansøgningskemaet skal være det Tekniske Fakultet i hænde seneste 1. juli for undervisning i efterårssemesteret og senest 1. januar for undervisning i forårssemesteret.

19.2 Eksamenstilmelding: Tilmelding til undervisning er lig med tilmelding til eksamen

19.3 Universitetet kan fastsætte begrænsninger for valg af fagelementer og for valg af emner til projektarbejderne. Den studerende har ikke krav på at få bestemte fag udbudt i bestemte semestre. Universitetet er ikke forpligtet til at give adgang til en studerende at læse kurser i et omfang ud over, hvad der er nødvendigt for at afslutte uddannelsen.

§20 Afmelding fra eksamen

20.1 Sidste frist for afmelding fra eksamen er en uge før eksamen. Afmelding skal ske til studiesekretæren.

20.2 Ved for sen afmelding betragtes den pågældende eksamen/prøve som ikke-bestået og regnes med i de 3 gange, man har ret til at indstille sig til eksamen/prøve. Studienævnet kan dispensere fra afmeldingsfristen, hvis særlige forhold gør sig gældende.

20.3 Hvis den studerende bliver syg efter afmeldingsfristens udløb, og sygdommen forhindrer vedkommende i at gå til eksamen, skal vedkommende personligt søge læge straks og senest på eksamensdagen. Den studerende skal omgående sende lægeerklæring, der dokumenterer sygdommen, til eksamenskontoret. Den studerende skal selv betale lægeerklæringen. Vedkommendes eksamen vil blive afmeldt og vil ikke tælle som anvendt eksamensforsøg.

§21 Ordinær eksamen, reeksamen og sygeeksamen

21.1 Ordinær eksamen afholdes i umiddelbar forlængelse af det undervisningsforløb, der skal lede frem til prøven.

21.2 Reeksamen afholdes i samme eksamenstermin som den ordinære eksamen. Studerende, som ikke har bestået den ordinære prøve samt studerende der har været forhindret i at deltage i prøven på grund af sygdom, kan tilmelde sig reeksamen.

21.3 Tilmelding til reeksamen skal i disse tilfælde ske senest 8 dage efter offentliggørelse af resultatet fra den ordinære prøve.

21.4 Hvis den studerende bliver syg under eksamen, skal vedkommende personligt søge læge umiddelbart efter, at vedkommende har forladt eksamenslokalet – altså samme dag. Den studerende skal omgående sende lægeerklæring, der dokumenterer sygdommen, til eksamenskontoret. Den studerende skal selv betale lægeerklæringen. Vedkommendes præstation ved eksamen vil ikke blive bedømt og eksamen vil ikke tælle som anvendt eksamensforsøg.

Kapitel 6 - Dispensationer, merit, realkompetencevurdering og klageadgang

§22 Generelt om dispensationer

22.1 Studienævnet kan, når det er begrundet i usædvanlige forhold, dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af institutionen.

22.2 En eventuel ansøgning om dispensation fra reglerne i studieordningen skal være begrundet og vedlagt relevant dokumentation. Ansøgningen skal være fuldstændig, og studienævnet skal have ansøgningen i hænde senest 8 dage inden afholdelse af det møde, på hvilket ansøgningen ønskes behandlet.

§23 Meritoverførsel og realkompetencevurdering

23.1 Universitetet kan godkende, at gennemførte fagelementer fra et andet optagelsesområde på institutionen eller fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse træder i stedet for fagelementer, beskrevet i denne studieordning (merit).

23.2 Realkompetencevurdering har til formål at give anerkendelse for ansøgerens samlede viden, færdigheder og kompetence i forhold til en diplomuddannelse. Vurderingen foretages af universitetet i forhold til enten adgangskrav til eller målbeskrivelser for en uddannelse eller dele heraf. Anerkendte realkompetencer kan anvendes ved uddannelse i videreuddannelsessystemet for voksne eller som dokumentation for kompetencer til brug på arbejdsmarkedet.

§24 Klageadgang

24.1 Den studerende kan klage over eksamen. Klage kan vedrøre eksaminationsgrundlag, eksamensforløb og/eller bedømmelse og skal indgives af den studerende til universitetet senest 14 dage efter at resultatet af eksamen er offentliggjort. Klagen skal være skriftlig og begrundet. Klagen stiles til TEK - Uddannelse & Kvalitet ved Det Tekniske Fakultet og sendes til Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M.

24.2 Den studerende kan også klage over retlige forhold i forbindelse med Universitetets afgørelser, herunder afgørelser truffet af studienævnet. Klager vedrørende retlige forhold kan indbringes for Undervisningsministeriet.

Klagen skal indgives til Universitetet senest 14. dage efter at den studerende er blevet gjort bekendt med den afgørelse, der klages over.

Klagen skal være skriftlig og begrundet. Klagen stiles til TEK - Uddannelse & Kvalitet ved Det Tekniske Fakultet og sendes til Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M.

Kapitel 7 - Andre bestemmelser

§25 Optagelsesområder og specialisering

På Syddansk Universitet udbydes den tekniske diplomuddannelse indenfor optagelsesområderne:

- Automation
- Bioteknologi, procesteknologi og kemi
- Stærkstrømsteknologi

§26 Hjemmel

Denne studieordning er udarbejdet med hjemmel i bestemmelserne i:

- Bekendtgørelse nr. 1049 af 9. november 2009 om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.
- Bekendtgørelse nr. 952 af 2. oktober 2009 om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.
- Bekendtgørelse nr. 210 af 16. april 2002 om de tekniske diplomuddannelser
- Bekendtgørelse nr. 782 af 17. august 2009 om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser
- Bekendtgørelse nr. 350 af 19. marts 2005 samt ændringsbekendtgørelse nr. 262 af 20. marts 2007 om karakterskala og anden bedømmelse.

§27 Overgangsbestemmelser

Denne studieordnings generelle bestemmelser (kapitel 1-7) er gældende fra 1. september 2010 for alle studerende, uanset optagelsestidspunkt.

Denne studieordnings uddannelsesspecifikke bestemmelser gælder for studerende, der påbegynder uddannelsen fra og med september 2010.

Studerende optaget før 1. september 2010 kan færdiggøre deres uddannelse i henhold til de uddannelsesspecifikke bestemmelser i den studieordning på hvilken de er indskrevet.

Studerende på ældre studieordninger kan efter ansøgning herom til studienævnet søge om overflytning til denne studieordning. Studienævnets afgørelse vil bero på en individuel, faglig vurdering. Undervisningsforløb og dertilhørende eksamener efter ældre studieordninger udbydes og afholdes i overensstemmelse med ordinære studieforløb for studerende indskrevet på disse studieordninger.

§28 Ikrafttræden og ændringer

Studieordningen er godkendt 20.05.2010 af Uddannelsesdirektøren og af Studienævnet for uddannelserne ved Det Tekniske Fakultet.